

12.73x31.36	1	16	עמוד	הארץ - the marker	04/11/2018	65814076-7
עו"ד רות דיין וולפנר - 17050						

בית המשפט לענייני משפחה בירושלים. פרשנויות מרחיקות לכת: צילום: תומר נויברג / גיני

המהפכה בדיני משפחה מובילה נשים להתנתק מהתלות במזונות

עותית ברמת החיים, ולעתים אף דנים אותה לחיי עוני.

עד כמה הגלגל התהפך ניתן לראות ביחסן של נשים כלפי בית הדין הרבני, שבעבר היה סדין ארום עבור כל אישה שרצתה להתגרש. בשנה האחרונה, יותר ויותר נשים מעדיפות לפנות דווקא לבית הדין הרבני – שהיה ידוע ביחסו המפלה לרעה לנשים לעומת גברים – בתביעת מזונות, מכיוון ששם עדיין פוסקים מזונות בהתאם לדין האישי, ופסיקותיו של בית הדין הרבני גבוהות כיום מאלה של בית המשפט לענייני משפחה. מציאות זו, נראתה עד לפני שנה בלתי־אפשרית.

אנחנו נמצאים שנה וקצת אחרי אותה פסיקה מהפכנית של בית המשפט העליון, אבל המגמה המסתמנת די ברורה: בטווח הרחוק עדיין שיהיה רשום כי דמי המזונות הנמוכים שפוסקים בתי המשפט לענייני משפחה כחלק מהמציאות החדשה שנוצרה, כמו גם העובדה שאבות רבים נושאים בנטל גידול הילדים באופן שווה לזה של האמהות, עשויים (או עלולים) להוביל לתופעה חברתית מעניינת, שלפיה נשים לא יוכלו להרשות לעצמן להיות תלויות כלכלית בבעל, אחרת הן גוזרות על עצמן חוסר יכולת להתנתק מחיי הנישואים, גם אם רע להן. אלה שיבחרו, או יאלצו, להתגרש יהיו מחויבות למצוא מקורות הכנסה נוספים או לייצר לעצמן מציאות כלכלית אחרת.

אני מכירה מורה המשתכרת 8,500 שקל בחודש, שבעקבות גירושה החלה להעניק שיעורים פרטיים באופן אינטנסיבי והגדילה את הכנסתה ביותר מ-50% בהשוואה למה שהרוויחה כשהיתה נשואה. אשה אחרת שעבדה במשרה חלקית, הרי חיבה את היקף משרתה, דרשה וקיבלה תשלום על שעות נוספות בהן שהתה במקום עבודתה, בזמנים שילדיה שהו עם אביהם. נראה כי המציאות החדשה – שבה דמי המזונות אינם רלוונטיים כמעט – תחייב יותר ויותר נשים לחתור לעצמאות כלכלית ולרווחה שאינה תלויה במפרנס נוסף, ובטווח הארוך תשפר את רמת חייהן ואיכותם.

הכותבת היא בעלת משרד עריכת דין, המתמחה בדיני משפחה וירושה

עצמאות כלכלית

רות דיין וולפנר

פסק דין של בית המשפט העליון מיוולי 2017 הביא למהפכה אמיתית בדיני המשפחה. כולם כבר יודעים שכיום סכום המזונות שבו יהויב הורה הוא פונקציה של יחס ההשתכרות בין ההורים ויחס שהיית כל אחד מהם עם הילדים. ואולם נוסחת החישוב הזאת הביאה את דמי המזונות למקומות אבסורדיים, גם כשי קיים פער משמעותי ביכולות הכלכליות של ההורים. לדוגמה, בית המשפט לענייני משפחה בירושלים קבע שאב משתכר 40 אלף שקל לחודש ישלם דמי מזונות בסך 700 שקל לילד, כשהאם משתכרת 11 אלף שקל בלבד. רק באחרונה קבע בית המשפט לענייני משפחה בחיפה, כי אב משתכר 22 אלף שקל נטו ישלם דמי מזונות בסך 325 שקל בלבד לילד, כשהאם מרוויחה שכר דומה.

בשנה האחרונה, יותר ויותר נשים מעדיפות לפנות לבית הדין הרבני, מכיוון ששם פוסקים מזונות בהתאם לדין האישי

מאז פסק הדין של העליון, החליטו שופטים רבים להעניק לו פרשנויות מתקדמות. פרשנויות אלה הביאו למצב שבו אישה שתי לוויה כלכלית בפרנסת בעלה, גם אם היא עובדת ומרוויחה, אינה יכולה להרשות לעצמה להתגרש. אם תעז להתגרש, היא תהיה תלויה בדמי מזונות מגוחכים שייפסקו לה, כדי להימנע משיך ולגדל את ילדיה, גם אם ישוה אצלה רק מחצית מהזמן. הרברים קשים יותר כשהיא אינה זו שבוחרת בגירושים, אלא הם נכפים עליה וגוזרים עליה ועל ילדיה צניחה משמי